

DG Ondermijning

Programma criminele
geldstromen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

19 november 2025

Onze referentie

6907394

Bijlage(n)

2

nota

Beleidsreactie WODC rapport ondergronds bankieren

1. Aanleiding

Op 2 september jl. heeft het WODC het onderzoeksrapport "Ondergronds bankieren in relatie tot georganiseerde criminaliteit in Nederland" (bijlage 2) gepubliceerd. U heeft dit rapport toen per brief aan de Tweede Kamer aangeboden, en daarin toegezegd de Tweede Kamer in 2025 een beleidsreactie toe te zenden.

De beleidsreactie schetst beknopt de bevindingen van het WODC rapport en benoemt de aanbevelingen die daaruit zijn voortgevloeid. In lijn met werkafspraken met het WODC is die feitelijke weergave van het rapport aan het WODC voorgelegd. Vervolgens geeft de brief aan hoe met de aanbevelingen wordt omgegaan. De aanbevelingen en reactie worden hierna uitgelicht.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met de voorliggende beleidsreactie mede namens de minister van Financiën (bijlage 1) en deze verzenden aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- Het WODC benadrukt het belang van een gemeenschappelijke definitie en duidelijke terminologie voor alle betrokken partijen. Deze aanbeveling is vormgegeven middels een aantal sessies met stakeholders zoals RIEC's, toezichthouders en opsporingspartners. De definitie die in die sessies tot stand is gekomen is opgenomen in de brief (pagina 3).
- Daarbinnen geeft u in de beleidsreactie aan dat u zich zal gaan richten op een drietal verschijningsvormen:
  - Trade Based Money Laundering (TBML)
  - Het cash compensatie model, en
  - Het crimineel gebruik van cryptovalutaDeze verschijningsvormen worden als prioritair eruit gelicht, op basis van onder meer signalen vanuit opsporingspartijen en de Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-NL), die deze vormen in de praktijk vaak tegenkomen.
- Het WODC observeert dat het noodzakelijk is om ook buiten de Nederlandse grenzen te kijken, vanwege het internationale karakter van ondergronds bankieren. In de beleidsreactie wordt daarom onder meer aangegeven dat Nederland ondergronds bankieren zal agenderen op mondiaal en Europees niveau, samen met EU-partners.
- De afsluitende observatie van het WODC is dat het goed zou zijn om bij de inzet tegen ondergronds bankieren het perspectief breder te trekken dan de

opsporing door ook banken of andere financiële instellingen in vervolgonderzoek te betrekken. In de reactie geeft u aan de samenwerking met private partijen waar mogelijk te intensiveren. Ook binnen de reeds bestaande publiek-private samenwerkingsverbanden, zoals binnen het Financieel Expertise Centrum (FEC).

- De Kamer zal over de voortgang op ondergronds bankieren worden geïnformeerd via voortgangsbrieven over de nieuwe witwasaanpak en/of de halfjaarbrieven ondermijning.

DG Ondermijning
Programma criminele
geldstromen

Datum
19 november 2025

Onze referentie
6907394

4. Politieke context

- U verzendt de brief mede namens de minister van Financiën.
- Met deze brief voldoet u aan de toezegging aan de Tweede Kamer om een beleidsreactie in het najaar 2025 te versturen.
- Uw brief van 2 september jl. waarmee u het WODC rapport aan de Tweede Kamer heeft aangeboden stond op de convocatie van het Commissiedebat bestrijding georganiseerde criminaliteit van 10 september. In het debat zelf is dit toen niet ter sprake gekomen.

5. Financiële overwegingen

De beleidsreactie bevat geen nieuwe financiële verplichtingen.

6. Afstemming

Het WODC heeft volgens de staande werkafspraken de concept-beleidsreactie ontvangen, om te bezien of de weergave van de inhoud van het rapport correct is. De ontvangen commentaren zijn verwerkt.

Bijlagen

1. Kamerbrief met beleidsreactie
2. WODC rapport ondergronds bankieren

5. Informatie die zich niet leent voor openbaarmaking

Tot personen herleidbare gegevens zijn onleesbaar gemaakt vanwege de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.